

Sygn. akt I CZ 131/06

POSTANOWIENIE

Dnia 8 lutego 2007 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Zbigniew Strus (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Teresa Bielska-Sobkowicz

SSN Mirosław Bączyk

w sprawie z powództwa Syndyka masy upadłości "S." Spółki z o.o. w upadłości
w W.

przeciwko Wyższej Szkole [...]

w W.

o zapłatę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 8 lutego 2007 r.,
zażalenia strony powodowej na postanowienie Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 14 września 2006 r.,

**uchyla zaskarżone postanowienie, pozostawiając rozstrzygnięcie
o kosztach procesu w postępowaniu zażaleniowym w orzeczeniu
kończącym postępowanie w sprawie.**

Uzasadnienie

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Apelacyjny odrzucił apelację powoda od wyroku Sądu Okręgowego z w W. z 9 grudnia 2005 r., którym wskazany Sąd uchylił nakaz zapłaty wydany w postępowaniu nakazowym, w jednej z trzech spraw połączonych do wspólnego prowadzenia i orzekania, w punkcie II. oddalił powództwo, a w punkcie III zasądził od pozwanej Wyższej Szkoły [...] koszty procesu.

W uzasadnieniu swego postanowienia Sąd Apelacyjny wskazał, że w apelacji powód nie wskazał, czy zaskarża wyrok w całości albo w części, natomiast wniosek ewentualny zawierał żądanie uchylenia zaskarżonego wyroku w całości i przekazania sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania oraz orzeczenia o kosztach procesu. Ponadto bez wskazania kwotowo zakresu, wnosił o umorzenie postępowania w zakresie kwoty, o którą ograniczył powództwo. Granice zaskarżenia nie są tożsame z wskazaniem zakresu zmiany lub uchylenia zawartym we wniosku apelacji. Gdyby nawet – według zapatrywania Sądu Apelacyjnego – możliwe było określanie granic zaskarżenia na podstawie wniosków apelacji, to w rozpoznawanej sprawie nie prowadziłoby to do zadowalających rezultatów, ponieważ Sąd Okręgowy rozpoznawał trzy połączone sprawy o zapłatę różnych kwot o łącznej wysokości 186 016, 29 zł. W zażaleniu powód domaga się uchylenia w całości zaskarżonego postanowienia, zarzucając naruszenie art. 368 § 1 pkt 1 i 5 k.p.c. Skarżący dowodzi, że ustawa nie określa rodzaju sformułowań ani miejsca pisma procesowego, w którym należy umieścić określenie zakresu zaskarżenia. Podnosi również, że wartość przedmiotu zaskarżenia określił jako kwotę, której zasądzenia żądał.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zmiana przepisów o postępowaniu apelacyjnym dokonana na podstawie art. 1 pkt 17 ustawy z dnia 24 maja 2000 r. zmierzająca do usprawnienia postępowania odwoławczego, polegająca na wyraźnym określeniu (art. 368 § 1 k.p.c.) wymagań wobec apelacji jako pisma procesowego, zwłaszcza po kolejnej nowelizacji polegającej na wprowadzeniu sankcji odrzucenia, jeżeli nie spełnia wymagań określonych w art. 368 § 1 pkt 1-3 i pkt 5, niewątpliwie zaostrzyła warunki formalne

zaskarżania orzeczeń apelacją - obowiązujące pełnomocników zawodowych. Rodzi to wątpliwość, czy ze względu na te wymagania dopuszczalność apelacji wnoszonej przez adwokatów i radców prawnych powinna być oceniana według kryteriów obowiązujących, np. w odniesieniu do skargi kasacyjnej.

Wyjaśnienie ich powinno uwzględniać podobieństwa sformułowań (np. art. 398⁴ § 1 i art. 368 § 1 k.p.c.), ale i różnice wynikające z powszechności apelacji jako gwarancji dwuinstancyjności procesu (art. 176 ust. 1 Konstytucji) oraz istotnego ograniczenia dopuszczalności skargi kasacyjnej (art. 398¹ § 1, art. 398² § 1, art. 398⁹ § 1, art. 519¹ k.p.c.) i kognicji sądu kasacyjnego (art. 398¹³ § 1 i 2 k.p.c. oraz art. 398³ § 3 k.p.c.).

Przepis art. 368 § 1 k.p.c. nie zawiera szczegółowych wskazań sposobu wypełniania stawianych wymagań, dlatego nie można pominąć ich funkcji związanej z zakresem rozpoznawania sprawy (art. 378 k.p.c.) oraz – na co wskazał Sąd Apelacyjny - ustalenia, w jakiej części orzeczenie sądu pierwszej instancji stało się prawomocne.

Przechodząc do okoliczności podniesionych w uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia, należy zwrócić uwagę na stwierdzenie zawarte w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku, iż „ostatecznie powód domagał się zasądzenia łącznie kwoty 167 292, 05 zł”, a nie kwoty 186 016, 29 zł wymienionej wcześniej w tym samym uzasadnieniu. Jeżeli w apelacji powód w zasadniczym swoim żądaniu domagał się „uchylenia pkt. II wyroku odnośnie oddalenia powództwa i zasądzenie /.../ kwoty 167 292,05 zł”, to stwierdzenie o braku określenia granic zaskarżenia jest nieusprawiedliwione, gdyż Sąd Rejonowy orzekł o całości żądania pozwu i w takim zakresie powód zaskarżył ten wyrok.

Konstatacji tej nie podważa żądanie umorzenia postępowania w zakresie kwoty, o którą powód ograniczył powództwo, nie ma bowiem wątpliwości, co do wysokości tej kwoty (różnica między 186 016, 29 a 167 292,05), a przede wszystkim żądanie to nie wchodzi w zakres zaskarżenia, skoro wyrok Sądu Rejonowego nie zawiera orzeczenia w przedmiocie umorzenia postępowania (brak tzw. substratu).

Sygnalizowana przez Sąd Apelacyjny wątpliwość ze względu na żądanie „ewentualne” nie powinna wpływać również na dopuszczalność apelacji, jest to bowiem utrwalony w praktyce asekuracyjny sposób formułowania wniosku przez

skarżącego, na wypadek niepodzielenia żądania zasadniczego o wydanie orzeczenia reformatoryjnego. W rozpoznawanej sprawie wniosek ten nie zmienia oceny odnośnie do zaskarżenia całości albo części, skoro wyraża tę samą treść przy użyciu innego zwrotu.

Z przytoczonych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 394¹ § 2 i 3 k.p.c. w związku z art. 398¹⁶ k.p.c. orzekł jak na wstępie.